

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 1244. Adres drukarni: Mostowa 1. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedzielę od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie, z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRZYNUMERATA: miesięczna 4 zł., z odnośnieniem i przesyłką pocztową 4 zł. 4 gr. 80, za granicę 8 zł.
OGŁOSZENIA: za wiersz milim. przed tekstem 6 iam 35 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 10 iam. 15 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej, zagraniczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25 proc. drożej. Administracja nie bierze odpowiedzialności za terminowe umieszczenie ogłoszeń. Konto czekowe w P. K. O. № 80187.

DO Nr. DZISIEJSZEGO ZAŁĄCZAMY NASZ BEZPŁATNY DODATEK NIEDZIELNY p.t. „ŻYCIE”

WIELKA DOROCZNA LOTERJA FANTOWA

ul. Mickiewicza 6 w dniu 7 i 8 grudnia r. b. zorganizowana przez Narodową Organizację Kobiet na cele kulturalno-oświatowe. Dużo wartościowych fantów dla szczęśliwych.

SPÓŁDZIELCZY BANK RZEMIEŚLNİKÓW I KUPCÓW POLSKICH W WILNIE

Niemiecka 25. - - - Tel. 7-87.

Zalutwia wszelkie operacje wchodzące w zakres bankowości. Przyjmuje wkłady oszczędnościowe od najdrobniejszych sum na **wysokie oprocentowanie**.

Wkłady są zabezpieczone majątkiem udziałowców Banku, wśród których większość stanowią właściciele nieruchomości m. Wilna. 757-0r

Po dokonanej przebudowie sal operacyjnych
KLINIKA CHIRURGICZNA
UNIWERSYTETU STEFANA BATOREGO
wznawia przyjęcia chorych w dn. 4 grudnia b. r.
AMBULATORIUM KLINIKI przyjmować będzie chorych niezamierzonych w dni powszednie od godz. 10—12.
Porady ambulatoryjne w Klinice udzielane są bezpłatnie. 4420—0 o

UWAGA!!!

Z rabatem 20%

Wyprzedaż przedświąteczna

resztek jedwabi, wełen, pończoch, bielizny damskiej i męskiej

JÓZEF KŁODECKI

ZAMKOWA 17 (obok kościoła św. Jana) Tel. 928.

Gimnastyka Zdrowotna i Lecznicza

według współczesnych metod skandynawskich dla pań i panów w wieku średnim,
Informacje Jagiellońska 10—5, g. 5—6 p.p. **K. Pietkiewicz.** 4471—s0

Pl. Orzeszkowej 3

„Biblioteka Nowości”

Dziela klasyczne

Ostatnie nowości (polskie i obce)

Lektura szkolna

Czynna od 11 do 18.

Kaucja 5 zł.

Abonament 2 zlot.

JAN BUŁHAK

artysta—fotograf

Jagiellońska 8, tel. 968 Przyjmuje 9-6.

Popierajcie Polską Macierz Szkolną.

Wileńska 15—5.

ZAKŁAD KRAWIECKI

„MICHAŁ PIECH i Syn”

WILNO, UL. ZAMKOWA 10 Tel. 10—64

Poleca na sezon bieżący ostatnie nowości. Przyjmuje zamówienia z materiałów własnych oraz powierzonych po cenach umiarkowanych. 4444-s0

Przed otwarciem sesji sejmowej.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. P. premier Sławek w sobotę w południe był na dłuższej konferencji u P. Prezydenta na Zamku w sprawie sesji Sejmu i Senatu.

Tymczasowym marszałkiem Sejmu będzie poseł Makulski (Str. Nar.), lub poseł Malinowski (Wyzwolenie).

Na tymczasowych sekretarzy będą powołani najmłodszy wiekiem posłowie t. j. Stypułkowski (Str. Nar.) oraz Pac (Str. Chłop.).

Tymczasowym marszałkiem Senatu będzie sen. Thulie (Ch. D.) a sekretarką sen. Hubicka.

Zmiany na dyplomatycznych placówkach naszych zagranicą.

(Telefonem od własnego korespondenta)

WARSZAWA. Poseł pełnomocny Rzeczypospolitej w Berlinie p. Knoll ma być odwołany i przejść do centrali. Jego miejsce ma zająć wice minister p. Wysocki.

Poseł Rzeczypospolitej w Tallinie p. Libicki ma być mianowany szefem wydziału prasowego w Min. Spr. Zagranicznych, a p. Chranowski, pozostający dotąd na tem stanowisku ma wrócić do P. A. Ticznej.

Nadto mają ustąpić posłowie: Tęczyński w Hadze, Michałowscy w Kopenhadze, Rozwadowski w Sztokholmie i Andrzycki w Atenach.

Sen. B. Limanowski zwrócił Krzyż Niepodległości

(Tel. od własnego korespondenta).

WARSZAWA. Senator Bolesław Limanowski, obdarzony niedawno Krzyżem Niepodległości odesłał odznakę na ręce kapituły z wyszczególnieniem powodów, dla których obecnie krzyża przyjąć nie może.

Nowe ataki antypolskie w Reichstagu

BERLIN (Pat). Na sobotnim plenarnym posiedzeniu, Reichstag kontynuował dyskusję budżetową. Poseł niemiecko-narodowy Kleiner, w niesłychanie ostrej formie zaatakował władze polskie, posła niemieckiego w Warszawie Rauschera, oraz ministra spraw zagranicznych, Curtiusa. W czasie przemówienia Kleinera, zawierającego szereg zmyślonych opisów rzekomego terroryzowania mniejszości niemieckiej w Polsce, dochodziło do burzliwych starć między prawicą, a socjal-

demokratami i komunistami. W chwili, kiedy mówca niemiecko-narodowy rozwdził się nad rzekomymi okrucieństwami wobec mniejszości niemieckiej, jeden z posłów socjaldemokratycznych głośno zawołał: „To są hasła kłozetowe”. Słowa te wywołały burzę. Posłowie niemiecko-narodowi i hitlerowcy, opuszczając swe miejsca, z wzniesionymi pięściami zaczęli okrzykiwać trybunę, wołając w kierunku lub socjaldemokratów: „Zbrodniarze!”

Akcja sabotażowa w Małopolsce Wschodniej.

LWÓW. (Pat). Prasa donosi, że w nocy z dnia 5 na 6 grudnia, do szkoły powszechnej w Szczercu, województwo lwowskie, włamali się nieznanymi sprawcy. Po wyważeniu drzwi, sprawcy zniszczyli we wszystkich klasach, wi-

szące na ścianach portrety Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, oraz godła państwowe i kilka obrazów historycznych. Policja podjęła niezwłocznie poszukiwania celem ujęcia sprawców.

Niemcy o gabinecie pułkownika Sławka

BERLIN. — W Niemczech komentuje się powszechnie zmianę gabinetu w Polsce, jako zastrzeżenie się kursu, zarówno polityki wewnętrznej jak i zagranicznej. W polityce wewnętrznej nie przypuszcza się, aby obecna zmiana przyniosła mogła złagodzenie

wszystkich tarć międzypartyjnych, a raczej wręcz przeciwnie. Fakt, iż z obecnego składu 15 ministrów 9 z nich należy do sfer wojskowych uważa się za dowód, że gabinet nabrał jeszcze większego, niż dotychczas charakteru militarnego.

Zwycięstwo rządu Brueninga

Wszystkie wnioski o votum nieufności odrzucone.

BERLIN (Pat) Po całodziennej dyskusji Reichstag przystąpił do głosowania nad wnioskami niemiecko-narodowych, hitlerowców i komunistów o unieważnienie przedłożonych finansowych rządów, ogłoszonych w dniu 1 grudnia r. b. w drodze dekretu prezydenta. Wnioski te odrzucone zostały 293 głosami przeciw 253. Za utrzymaniem dekretu prezydenta głosowała m. in. pozostająca z resztą w opozycji do rządu Brueninga frakcja socjal-demokratyczna. Za odrzuceniem głosowały, oprócz wnioskodawców, frakcje gospodarza i Landvolku.

BERLIN (Pat) Pod koniec dzisiejszego posiedzenia Reichstag 291 głosami przeciwko 256 odrzucił wszystkie 4 wnioski o wyrażenie votum nieufności rządowi kanclerza Brueninga. Za votum nieufności głosowali komuniści, hitlerowcy, niemiecko-narodowi i Landvolk. Wniosek komunistyczny, domagający się unieważnienia dekretu prezydenta Rzeszy z lipca r. b. obejmującego t. zw. program pomocy wschodniej, odrzucony został 307 głosami przeciwko 253. Za utrzymaniem tego dekretu głosowała również frakcja Landvolku.

Prowokacyjny wniosek.

Hitlerowcy chcą rozbroić Francję.

BERLIN. (Pat). Frakcja hitlerowska zgłosiła w Reichstagu wniosek, wzywający rząd Rzeszy do wystąpienia wobec rządu francuskiego z oficjalnym zapytaniem, czy gotów jest wypełnić zobowiązania rozbrojeniowe, wynikające

z traktatu wersalskiego, paktu Ligi Narodów i paktów locarneskich. Interpelacja podkreśla, że Francja, jak to wynikać ma z ostatniego przemówienia premiera Tardieu, nie uważa się za związaną postanowieniami tych umów.

Przesilenie we Francji.

lityczną z chaosu.

PARYŻ. (Pat). Prezydent Doumergue powierzył Poincarému misję utworzenia nowego rządu. Poincaré jednak misji nie przyjął, powołując się na zły stan swego zdrowia. Po południu prezydent Doumergue polecił utworzenie rządu byłemu premierowi i senatorowi Barthou. Opuszczając pałac Elizejski, Barthou oświadczył dziennikarzom, że przyjął misję utworzenia gabinetu i że przed przystąpieniem do formowania rządu, odbędzie naradę z Doumerem, Bouissonem, Poincarem, Tardieu i Briandem.

Orbne wiadomości.

Mgła.

LONDYN. (Pat). Przez cały dzień wczorajszy z powodu gęstej mgły ani jeden większy statek nie przybył do Southampton, ani też nie opuścił portu. Parowce „Aurania”, mający wyruszyć do Nowego Yorku i „Jonik”, którego celem podróży jest Wellington w Nowej Zelandji, zostały zatrzymane w Londynie, opóźniając wyjazd o 24 godziny. Żegluga na Tamizie nie odbywa się jeszcze. Komunikacja przez kanał La Manche funkcjonuje tylko częściowo.

LEODJUM. (Pat.) Nagła śmierć kilkudziesięciu osób w okolicy Leodjum była następstwem gęstej mgły, która wywołała uduszenie się wielu osób, cierpiących na płucach. Według otrzymanych doniesień, do wieczora 5 b. m. zmarło 15 osób w Engis, 10—w Flemalle, 9—w Ramet, 10—w Jemappes i po jednej osobie w Amay i w Othes.

WYROK W SPRAWIE O ZABÓJSTWO CENTNERSZWERA.

WARSZAWA. W sprawie o zabójstwo Centnerszweera zapadł wyrok, którego mocą **wszystkich oskarżonych uniewinniono**.

Zarząd Główny Stronnictwa Narodowego wydał następującą odezwę:

Wybory do Sejmu i Senatu przyniosły obozowi narodowemu znaczny sukces. W porównaniu z wyborami z roku 1928 ilość głosów, oddanych na listy narodowe wzrosła o 60%, reprezentacja Stronnictwa Narodowego w Sejmie i Senacie powiększyła się o 29 mandatów, czyli o 2/3. Wybory wykazały, że Stronnictwo Narodowe jest najsilniejszym stronnictwem politycznym w Polsce, co stwierdzić muszą nawet nasi przeciwnicy, a co znalazło także swój wyraz w opinii czynników zagranicznych.

To był nasz jedyny cel, jaki chcieliśmy osiągnąć przez wybory. Wiedzieliśmy, że wynik ich ani nie da nam absolutnej większości, ani nie spowoduje natychmiastowej radykalnej zmiany stosunków politycznych w Polsce. Chcieliśmy natomiast zadać kłam mwawianemu w społeczeństwo twierdzeniu, jakoby walka o przyszłość naszego państwa rozgrywała się wyłącznie między sanacją a zjednoczoną lewicą. Udowodniliśmy, że jesteśmy nie tylko trzecim silnym obozem politycznym, ale—co ważniejsze—że jesteśmy czynnikiem przeważającym na terenach politycznej, gospodarczo i kulturalnie najważniejszych, jakimi są zachodnie, północne i środkowe ziemie Rzeczypospolitej.

Osiągnęliśmy przez wybory jeszcze i inne—donioślejsze, bo trwalsze—rezultaty. W okresie wyzyskiwanego przez naszego przeciwnika zniechęcenia społeczeństwa, w okresie metod politycznych, deprawujących charakter ludzi i zbiorową duszę narodu, skupiliśmy pod sztandarem narodowym potężne siły moralne, które oparły się zwycięsko wszelkim gwałtom, terrorowi i korupcji i które stanowią niezawodny zastrzeżenie lepszej przyszłości. Umieły patrzeć w tę przyszłość nieco dalej, poza przemijającą koniunkturę dnia dzisiejszego i wierzymy głęboko, że skupianie i pomnażanie tych zdrowych sił narodu jest dzisiaj, jak było w czasach zaborów, najważniejszym zadaniem naszej działalności politycznej.

Tym wszystkim, którzy w ostatniej walce śmiało i ofiarnie stanęli w szeregach narodowych i w ciężkich zmaganiach z nieprzebiegającym w środkach przeciwnikiem przyczynili się do wywalczenia zwycięstwa wyborczego, Zarząd Główny Stronnictwa Narodowego składa publicznie wyrazy podziękli i uznania. Trzy pokolenia naszych działaczy politycznych spełniły chlubnie i sprawnie wszystkie te zadania, jakie im w wyborach wyznaczaliśmy.

Ale wybory to tylko jeden etap—ważny lecz nie ostateczny—w naszym dążeniu politycznym. Pokrzepieni moralnie, wzmocnieni organizacyjnie i liczebnie, podejmujemy niezwłocznie dalszą pracę, której celem jest zbudowanie Wielkiej, Narodowej Polski. Dla pracy tej uzyskaliśmy przez wybory potężne oparcie w masach ludności zarówno miejskiej jak i wiejskiej. Ten cenny kapitał zaufania musimy obecnie zorganizować i uruchomić dla dalszej owocnej działalności. Spełniliśmy skutecznie jedno zadanie, idziemy, nie zwlekając, naprzód do ostatecznego zwycięstwa idei narodowej.

Zarząd Główny Stronnictwa Narodowego.

Warszawa, dn. 5.XII.1930.

Z Rosji sowieckiej.

Aresztowanie biskupa Małeckiego

MOSKWA. (Pat). Według otrzymanych tu wiadomości, w Leningradzie aresztowany został ks. biskup Małeki.

Wwóz i wywóz walut.

MOSKWA. (Pat.) Opublikowano postanowienie centralnego komitetu wykonawczego oraz rady komisarzy ludowych w sprawie odpowiedzialności za przekroczenia rozporządzeń, normujących wwóz do Sowiektów oraz wywóz i przesyłki zagranicę walut i papierów wartościowych. Postanowienie głosi, że naruszenie obowiązków w tej mierze rozporządzeń co do wwozu, wywozu oraz przesyłek zagranicę wszelkich walut i papierów wartościowych ma być traktowane, jako kontrabanda i karane zgodnie z odnośnymi artykułami K. K.

Wcląd wyroki śmierci.

MOSKWA. (Pat.) Zakończył się proces pracowników fabryki „Wulkan” w Leningradzie, oskarżonych o działalność destrukcyjną. Dwóch oskarżonych skazano na karę śmierci, jednego—na 8 lat ciężkiego więzienia, kilku innych na krótsze terminy więzienia.

Proces partii przemysłowej.

MOSKWA. (Pat.) Na posiedzeniu sądu w sprawie partii przemysłowej w dniu 5 b. m. wygłosili przemówienia obrońcy oraz rozpoczęło się ostatnie słowo oskarżonych. W sobotę, w dniu 6 b. m., prawdopodobnie zakończony będzie przewód sądowy, poczem ogłoszony zostanie wyrok. MOSKWA. (Pat.) Agencja TASS donosi: Posiedzenie trybunału najwyższego, rozpatrującego sprawę partii przemysłowej, trwało w dniu 6 b. m. bardzo krótko. W ostatnim słowie oskarżenia Kuprijanow i Sitin wyrazili skruche, oświadczając, że uznają się za zasługujących na najsurowsze kary i że w razie, jeżeliby życie im darowano, postarają się zatrzeć ślady swej zbrodniczej działalności. Wyrok na oskarżonych oczekiwany jest w niedzielę wieczorem.

Dziś, w niedzielę, dn. 7 grudnia 1930 roku

odbędzie się

Inauguracja Roku Akademickiego Młodzieży Wszchepolskiej

PROGRAM

I. Godzina 9 m. 30 nabożeństwo w kościele św. Jerzego odprawi Wielebny ks. Stanisław Jasiński.

II. Godz.—6 wiecz. Zebranie w Ognisku Akademickim a) Zagajenie prezesa b) Przemówienie kuratora stowarzyszenia prof. D-r. W. Komarnickiego oraz gości c) Nadanie odznak organizacyjnych O. W. P. d) Herbatka towarzyska.

Wybór nietrudny!

Ciepła bielizna, koszulki Jaegerowską, sweter, rękawiczki czy medny i piękny szal nabywać zawsze

w Polskiej Składnicy Galanteryjnej
FRANCISZEK FRLICZKA

Wilno, Zamkowa 9, tel. 5—46.

608—20

Wytrwała praca i rozumna oszczędność, to jedyna droga do zabezpieczenia sobie dobrobytu, zabezpieczenia rodziny i zdobycia lepszej przyszłości.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI miasta Wilna

ul. Mickiewicza 11.

Założona w Maju 1929 roku.

Wkładów w dniu 1 Stycznia r. b. posiadała . . . . . Zł. 1594.658.27
" " 6 Grudnia r. b. posiada . . . . . " 3910.107.29

Z małych oszczędności rosną wielkie kapitały.

Pamiętaj! Że

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI MIASTA WILNA

daje Ci absolutną pewność, że zaoszczędzone grosze nie zmarnieją, a wzrosną, gdyż za wkłady i ich oprocentowanie ręczy MIASTO całym swoim majątkiem.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI MIASTA WILNA

czynna także w godzinach wieczorowych.

Kasa czynna codziennie przed południem od 9-ej do 1¹/₂, i od 6¹/₂, do 8-ej po południu.
Kasa przyjmuje wkłady poczynając od 1-go złotego przy oprocentowaniu do 9% w stosunku rocznym.

(→) JÓZEF KOROLEC
Prezes Zarządu

758r

(→) JÓZEF FOLEJEWSKI
Prezes Rady

Dzień Oszczędności.

Dzień dzisiejszy wyznaczony został w roku bieżącym dla uczczenia mądrej i słusznej, jak mało która—a starej jak świat—idei.

Nad dobrodziejstwem oszczędzania rozpylić się nie potrzeba, tak jak nie potrzeba wysilać się nad tem, by wykazać zgubne skutki rozrzutności czy marnotrawstwa.

Silę stopnia oszczędzania przez poszczególne państwa i narody oceniamy na zasadzie danych statystycznych, podających tak ogólne sumy, jak i przeciętne na głowę obywatela kwoty zaoszczędzonych i lokowanych w instytucjach kredytowych, których znowu zadaniem jest jaknajlepsze uruchomienie tych kapitałów.

Cyfrы te dla nas są b. skromne, bo przeciętna wynosi około 90 zł., a globalna suma dla całego państwa około 2900 milionów—co w porównaniu z innymi państwami wykazuje, że jesteśmy b. daleko za nimi, a bliżej końca.

Potrzeba uruchomienia drzemających w zanadru mniejszych lub większych sum jest kwestją w naszych stosunkach gospodarczych tem pilniejszą, że kryzys opanowujący dziedzinę kredytową przy małej w stosunku do potrzeb ilości środków obrotowych zaostrza niejednokrotnie wprost nie do wytrzymania przesilenie gospodarcze.

Jakkolwiek wiele trzeba będzie czasu i wysiłku zużyć na to, by skalę oszczędzania doprowadzić do normy przedwojennej, jednak okres od 1924 do 1928 r. wykazywał tendencję stale zwiększającą, budzącą otuchę u wszystkich. Osłabienie tempa oszczędności dało się zauważyć dopiero pod koniec 1928 r., kiedy szereg czynów i „wyczynów” w wielkiej mierze zmącił spójny wewnętrzny kierunek.

Pamiętać musimy, że kardynalnym warunkiem gromadzenia się kapitału na danym terenie, czy to w formie zagranicznych pożyczek, czy też wewnętrznych, czy wreszcie na rachunkach wkładów instytucyj kredytowych jest spokój wewnętrzny.

Stwierdzić pozatem należy, że zmysł oszczędzania nie jest jakimś oderwanym pędem, że rośnie on i krzewi się tam, gdzie podtrzymywany jest zarówno słowem—propagandą, jak i przykładem—czynem. A czyż można powiedzieć, że życie dostarcza nam od szeregu lat dodatnich przykładów oszczędzania w Polsce?

Czy systemem zasługującym na miano fabryki młodocianych emerytów, którzy z roku na rok obciążają budżet nowymi poważnymi milionami—czyż to jest system oszczędnościowy?

Czy tryb życia naszych instytucyj państwowych i półpaństwowych „wymagający” wielu i to przedniej i drogiej marki samochodów można nazwać oszczędnym?

Czyż wreszcie zapowiedź luzów budżetowych i równoczesne zmiany w Najwyższej Izbie Kontroli Państwa może być zachętą? Zawsze, kiedy tego zachodziła potrzeba, przypominaliśmy o konieczności oszczędzania.

Dziś w dniu święta oszczędności jest istotnie dogodna pora

ŻYCIE KATOLICKIE.

Naczelny Instytut Akcji katolickiej.

(Kap.) Dekretem z dn. 24 listopada r. b. erygował J. Em. Ks. Kardynał Prymas w porozumieniu z Episkopatem Polskim naczelny Instytut Akcji katolickiej w Poznaniu, jako krajową centralę całego ruchu katolickiego w Polsce Naczelny Instytut ma charakter kościelnej osoby prawnej i rządzi się specjalnym regulaminem, przyjętym przez Komisję Episkopatu dla spraw Akcji katolickiej.

Prezesa Naczelnego Instytutu mianowany został przez Episkopat hr. Adolf Bniński, a dyrektorem ks. dr. Stanisław Bross. JE. Ks. Biskup Dymek objął funkcje naczelnego asystenta.

Z okazji uruchomienia naczelnego Instytutu odbędzie się w archikatedrze poznańskiej dnia 14-go bm. pontyfikalne nabożeństwo z asystencją JE. M. Ks. Kardynała Prymasa a przy udziale przedstawicieli wszystkich organizacji archidiecezjalnych Gnieźnieńskiej i Poznańskiej. Tego samego dnia odczytany będzie z ambon w tych archidiecezjach list pasterski Kardynała Prymasa o Akcji katolickiej.

Od stycznia 1931 r. naczelny Instytut Akcji katolickiej wydawać będzie miesięcznik „Ruch katolicki”, jako organ Akcji katolickiej w Polsce.

Proces o „krzyże w szkole powszechnej.”

(Kap.) W dniu 1 grudnia r. b. Sąd apelacyjny w Warszawie, rozpatrywał sprawę p. Henryka Maciejewskiego, redaktora organu Stowarzyszenia Chr. Nar. Nauczycielstwa Szkół Powsz. „Nauczyciel Polski”, w którym to czasopiśmie zamieszczono notatkę o niesłychanym dotąd u nas fakcie usunięcia obrazów religijnych i krzyżów z sal szkoły św. Anny we Lwowie przez kierownika tejże szkoły p. Władysław. P. Władysław, członek zarządu Związku Nauczycieli Szk. Powsz., pociągnął redaktora p. H. Maciejewskiego do odpowiedzialności sądowej za zniesławienie. Zaznaczyć należy, iż p. Władysław nie życzył sobie, by rozprawa sądowa toczyła się we Lwowie, gdzie byli naoczni świadkowie powyższego faktu.

Sąd Okręgowy w Warszawie, nie wezwawszy świadków obrony, a opierając się jedynie na zeznaniach p. Władysław, skazał redaktora Maciejewskiego na 2 miesiące aresztu i 300 złotych grzywny. Sąd apelacyjny zaś, wysłuchawszy zeznań naocznych świadków, przybyłych ze Lwowa, prefekta szkoły św. Anny, ks. Hausnera i ks. Dubieckiego, uchylił wyrok Sądu okręgowego i redaktora Maciejewskiego uwolnił od winy i kary. Świadkowie zeznali, że obrazy Matki Boskiej Częstochowskiej, które działwa szkolna otaczała pietyzmem, już na dawne miej-

zwrócenia się do naszych sterników obecnych słowami p. Prezyd. Mościckiego:

„Naród, w którym oszczędność stała się przyzwyczajeniem każdego obywatela, buduje swe gospodarstwo na najtrwalszym fundamencie”.

Co zaś do społeczeństwa naszego—choć jest tak mocno wycieńczone gospodarstwo i często boryka się z widmem upadku—docenia ono znaczenie tego, co głosi wezwanie do oszczędności.

Skala życia społeczeństwa dziś nie jest wysoka. Troska o zapewnienie sobie spokojnego jutra,

sce nie powrócili, a zastąpiono je małej wartości oleodrukami i to dopiero na wyraźny rozkaz Rady szkolnej, która została zainteresowana przez władze kościelne i ministerstwo. Uzupelnili zaś krzyżów, wizerunkiem ukrzyżowanego Zbawiciela, mimo wyraźnego żądania ks. prof. Dubieckiego, kierownik szkoły nie chciał. Uczynił to ks. Dubiecki własnoręcznie i za swoje pieniądze.

Decyzja Sądu apelacyjnego, uniewinniająca p. H. Maciejewskiego od winy, tem samem zwraca się swem ostrzem przeciwko tym wychowawcom ze związku N. S. P., którzy swe zadanie w szkole pojmują, jako walkę z religią.

Orędzie papieskie z okazji Bożego Narodzenia.

(Kap.) W związku z przewidywaną encykliką Ojca św. o pokoji i do pojednania. Już od pewnego czasu, nieliczne osoby, cieszące się zaufaniem Papieża, wiedzą, że chce on być dokładnie poinformowany o pracach przygotowawczej komisji rozbrojenowej w Genewie.

Wysokie odznaczenie.

(Pat.) Ojciec święty mianował biskupa płockiego ks. Antoniego Nowowiejskiego, arcybiskupem Sillio. W ostatnich dniach Papież przyjął na audiencji byłego nuncjusza w Polsce kard. Lauriego, oraz biskupa obrządku ruskiego w okręgu stanisławowskim, Łatyżewskiego.

BANK Gospodarstwa Krajowego ODDZIAŁ W WILNIE ul. Śniadeckich Nr. 8.

Przyjmuje wkłady na książeczki oszczędności płatne okazielowi oraz imienne—od 1 zł. począwszy przy oprocentowaniu: 7% w stosunku rocznym.

Opłaty stemplowe ponosi Bank.

Powrót do średniowiecza. Dookoła procesu moskiewskiego.

Inscenizowana przez Stalina wielka komedia (a raczej tragedia) procesu Partji Przemysłowej dobiega końca. Dziś spodziewany jest wyrok.

W sprawie tej piszą z Moskwy:

Proces Ramzina jest ściśle związany z akcją prawicowych opozycjonistów, prowadzoną przeciwko Stalinowi.

przewyciężyła ekstrawagancję życia nad stan. Dziś, często z ust moralnie zdrowych członków społeczeństwa słyszane wyjaśnienie: „nie mogę sobie na tamto, lub to pozwolić” nie wywołuje fałszywego zawstyżenia.

Spółceństwo oszczędza słowem i czynem.

Ale czas, by i czynnikami dziś, kierujące zrozumieli, że kolej oszczędzania teraz na nich przychodzi, a jeśli do tej twardej kolei życia nie przystosują się, niech czują się odpowiedzialnymi za zahamowanie postępu akcji oszczędnościowej.

**PIERNIKI
WYBOROWE**
na czystym miodzie
w kilkunastu gatunkach
poleca 1237-2jo
E. WEDEL.

Kierownicy opozycji zarzucają dyktatorowi, że jego „piatiletka” doprowadzi Rosję do katastrofy, że wyznaczone przez niego tempo uprzemysłowienia państwa sowieckiego absolutnie nie odpowiada realnym możliwościom, że spowodowany wprowadzeniem w życie „piatiletki” olbrzymi eksport zboża i artykułów żywnościowych skazuje kraj na klęskę głodu, i wreszcie, że „piatiletka” jest plodem fantazji, utopją.

To oskarżenie prawicowców jest ich najsilniejszą bronią w walce z dyktatorem. Jest ich najlepszym atutem, który przyciąga do nich wyczerpane przez pracę ponad siły i przez głód masy ludności rosyjskiej.

Stalin postanowił wytrącić z rąk prawicowców broń, i obalić ich oskarżenie. W tym celu zarządził on inscenizację obecnego procesu „grupy przemysłowej”.

Akt oskarżenia zarzuka Ramzimowi i jego kolegom, że, zajmując kierownicze stanowiska w najrozmaitszych dziedzinach przemysłu sowieckiego, nawiązali kontakt nie tylko z organizacjami rosyjskich emigrantów zagranicą, lecz również z rządem francuskim i będąc przez niego przepuknieni świadomie i planowo przeszkadzali realizowaniu „piatiletki”.

Wszystcy oskarżeni do winy tej przyznali się. Stalin, więc, ma prawo teraz powiedzieć:

— Robione mi przez prawicowców zarzuty są bezpodstawne. „Piatiletka” nie jest utopją, dla której ja oglądam kraj. A że dotychczasowe plany jej nie zostały całkowicie wykonane, to wina nie moja, lecz zbrodniarzy Ramzina i jego kolegów. Przyznali się, przecie, całkowicie do winy!

Ta obrona dyktatora, podana za pomocą ustawionych na sali rozprawy sądowej mikrofonów do najdalej zakątów Sowieckiej Rosji, ma udowodnić obecnym i ewentualnym zwolennikom prawicowej opozycji, że nie ma ona racji, oskarżając Stalina.

W jaki sposób dyktator potrafił wymóżyć na oskarżonych wyznanie—nie trudno domyśleć się.

W Moskwie obiega pogłoska, że bliska krewna jednego z oskarżonych zdołała dostać od niego kartkę. Kartka zawiera za ledwie trzy słowa: „podwiergli niewierojatnym pytkam” (poddali strasznym torturom).

Jakiego należy spodziewać się wyroku?

Oczywiście—wyroku śmierci. Czy jednak wyrok ten zostanie wykonany?

Osoby, świadome zakulisowej strony procesu powiadają:

Ramzin i inni oskarżeni są wybitnymi fachowcami, bez których trudno się obejść. Ogłoszą, że ich rozstrzelano. Ale w rzeczy samej będą trzymani w „wnutrzej turmie” (najstraszniejsze, absolutnie izolowane od świata, więzienie Gpu. Przp. Red.) i będą pracować nadal nad zestawieniem planów uprzemysłowienia Rosji.

To się dzieje w XX wieku. Nikt się już nie burza na podobne metody, nikt się nie dziwi, nie protestuje... wszystko jest w porządku.

Dokąd idziemy?

Przy otyłości, pobudza naturalna woda gorzka „Franciszka—Józefa” przemiłane materji w organizmie i wpływa na wysmakłość kształtów —Zadać w apt. 40127—0 o

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR „HELIOS” RÓG WILEŃSKIEJ I AD. MICKIEWICZA
Telefon Nr. 9-26.
TELEGRAM
Tylko dziś
królowa ekranów polskich, bohaterka obrazu „NA SYBIR”
P. JADWIGA SMOSARSKA
osobiście wystąpi w godzinach wieczorowych w kinie „HELIOS” podczas demonstrowania, cieszącego się niebywałym powodzeniem, dźwiękowca „NA SYBIR”
i przywita publiczność wileńską, oraz udzielać będzie swoich autografów (własnoręcznych podpisów).
Dziś początki seansów o godz. 12-ej, 2-ej, 4-ej, 6-ej, 8-ej i 10.15.
Ceny niższe tylko na seansy o godz. 12-ej i 2-ej. 7570z

Pokłosie wyborcze.

Uwolnienie pos. Lewandowskiego.

Z więzienia w Gnieźnie uwolniono posła B. Lewandowskiego ze Stron. Narodowego.

Jak żywo interesowało się Gniezno losami swego posła—świadczy fakt, że gdy rodzina aresztowanego przyjechała z Bydgoszczy celem złożenia kaucji—pieniądze zebrane już zostały przez mieszkańców Gniezna i złożone w sądzie.

Na wieść o uwolnieniu posła—mieszkańcy Gniezna wylegli na ulice miasta, manifestując przez kilka godzin. Liczne delegacje wyrażały radość z powodu odzyskania przezeń wolności.

Samochód, którym poseł Lewandowski odjechał do Bydgoszczy—zarzucony był kwiatami.

Protesty przeciw wyborom.

Przeciwko wynikom wyborów do Sejmu we Lwowie wniesiono trzy protesty. M. in. protest wniosło Stron. Narodowe.

Również przeciw wyborom w okręgu Lwów-powiat wniesiono trzy protesty.

W Tczewie protest przeciw ważności wyborów wniesiony został przez niemiecki blok wyborczy.

Analogiczny protest wniesiono w okręgu Nr 30 (Grudziądz).

Przeciwko wyborom w okręgu wileńskim wniósł protest centrolew.

Przeciw wyborom w okręgu święciańskim wniósł protesty Stronictwo Narodowe i centrolew.

Wniesiono również protesty przeciw wyborom w okręgu lidzkim.

Ponadto centrolew wniósł protesty przeciw wyborom w następujących okręgach: Nr 2 (Warszawa Podmiejska), Nr 24 (Łuków), Nr 26 (Lublin), Nr 42 (Kra-ków Podmiejski), Nr 43 (Wadowice), Nr 44 (Nowy Sącz).

Stronictwo Narodowe wnosi protesty przeciw wyborom wszędzie tam, gdzie były unieważnione jego listy.

Jubileusz „Lutni”.

W najbliższy poniedziałek 8.XII muzyczny świat wileński obchodzić będzie uroczystości 25-lecia istnienia najstarszej w Wilnie instytucji kulturalno-muzycznej, a mianowicie „Lutni” wileńskiej. Wystarczy sięgnąć myślą w czas, by odległe od naszych o całe ćwierćwiecze, by zrozumieć w jak ciężkich warunkach i dla jak ważnych celów pracować musieli ludzie, grupujący się w tem Towarzystwie.

Założona przez niestrudzonego i uniwersalnego działacza w wielkim stylu, Józefa Montwiła, skupiała w sobie „Lutnia” zwłaszcza w początku swej działalności wszelkie poczynania z zakresu muzyki, literatury i teatru. Była ona ogniskiem promieniowania kultury polskiej dla Wilna, które ląkało polskiego słowa i pieśni. Ze względu na warunki i potrzeby musiela Lutnia wileńska podjąć się jaknajszerszej działalności. Była więc nie tylko towarzystwem muzycznym, organizującym koncerty zarówno solistyczne jak i symfoniczne, posiadającym własny chór i orkiestrę, lecz także zespołem dramatycznym i placówką odczytową. Dzięki Lutni Wilno poznała arcydzieła literatury dramatycznej, nawiązywało kontakt z ruchem muzycznym i literackim Polski. Jak to miało znaczenie, to wiedzą tylko ci, którzy sami czasy te w Wilnie przeżywali. Była to walka o polski charakter Wilna, o wykazanie zbędności rosyjskich teatrów i imprez koncertowych. Wpływem rosyjskiej sztuki i kultury przeciwstawiano polskości z jaknajlepszym skutkiem. Pracowano intensywnie, z prawdziwym nierz poświeceniem. Ludzie zdawali się daleko stojący od spraw sztuki odkrywali w sobie niespodziewanie iskrę bożą, poczuli śpiewać, grać, recytować. Objawiali się dzięki temu nierz prawdziwe talenty, które zaczęły krążyć sztuki wciągnął potem na stałe do artystycznej działalności.

Mobilizacja sił amatorskich wzmożła się szczególnie podczas ponurych lat okupacji niemieckiej. Sił fachowych było za mało. Uwolniony z więzów rosyjskiej cenzury zespół dramatyczny wystawił cały szereg sztuk patriotycznych, krzepiących serca zbiedzonego

Wilna nadzieją, budzących odporność na wrogie zakusy okupantów. Teatr lutniański z przerwą podczas okupacji bolszewickiej przetrwał aż do czasu kiedy warunki pozwoliły na otworzenie stałej, fachowej sceny polskiej. Niemniej ruchliwą była sekcja muzyczna. Zapoczątkowana w swoim czasie przez s. p. Perzanskiego i p. Leśniewskiego, podczas okupacji sekcja ta organizowała pod kierunkiem p. Adama Wyleżyńskiego, a troskliwą opieką s. p. Zenona Giećewicza, cały szereg koncertów, na które tłumnie uczęszczali także Niemcy. Oprócz wyżej wspomnianych osób czynni też byli ks. Kretowicz, pp. Bortkiewicz-Wyleżyńska, Bohusiewicz-Lędochowska, Gawrońska, pp. Salnicki, s. p. Ledochowski, Ciemnołowski i długi szereg innych, których wymienienie za wiele miejsca by zajęło. Przy Lutni powstał kwartet, nazwany potem kwartetem Stanisława Moniuszki, pod jej auspicjami i protektorem utworzył dyrektor Wyleżyński, swą uczelnia muzyczna, która dziś jako konserwatorium doskonale się rozwija. Zasługi Lutni polegają nie tylko na tem, co ona bezpośrednio sama w swoim zakresie uczyniła, lecz także na tem, że była ona terenem, na którym powstawały i rozwijały się pozytywne inicjatywy, realizowane osobno. W niej bowiem skupiali się ludzie idealni, pełni poczucia obywatelskiego obowiązku i zapалу do pracy. Chór Lutni zapoczątkował ruch śpiewaczy w Wileńszczyźnie. Działala tu Lutnia nie tylko dobrym przykładem, lub budzeniem ambicji współzawodniczenia. Członkowie jej chóru stali się organizatorami nowych chórów i propagatorami idei zrzeszenia śpiewactwa polskiego na naszych ziemiach. To też, gdy z inicjatywy Wielkiego polski powstał u nas Związek Śpiewaczy, należący do Wszepolskiego Zrzeszenia Śpiewaczego, do pracy stanęli przedwzrostkiem członkowie Lutni, walnie się przyczyniając do zrealizowania tej inicjatywy.

Dzisiaj życie kulturalne Wilna bardzo się rozwinęło i powstał cały szereg instytucji, o pokrewnym Lutni charakterze. Lutnia nie posiada więc już dziś tego znaczenia co dawniej. Dzień jubileuszu jest jednak dniem, w którym uczcić należy usługi w przeszłości położone. Lutnia zasług tych posiada niemało. Przypomnieć je sobie warto zwłaszcza teraz, gdy tak łatwo zapomina się o wyciechności pracy społecznej w przeszłości, dokonywanej w warunkach, o których wyobrażenia mieć nie może pokolenie dorzeczające w wolnej Polsce.

Pamięć o tem to przestroga i nauka zarazem. Nie wątpimy więc, że w dniu jubileuszu sala „Lutni” zapelni się po brzegi publicznością wileńską, pragnącą wyrazić hold zasłudze społecznej tej sympatycznej instytucji.

S. W.

Karjera p. Prystora.

Cała prasa opozycyjna z wielkim zdumieniem przyjęła nominację w nowym składzie rządu dwóch ministrów: p. Prystora do ministra przemysłu i handlu i p. Kozłowskiego, archeologa, na ministra reform rolnych. „Robotnik” przy okazji w następujący sposób charakteryzuje karierę p. Prystora:

Najbardziej „wszechstronnie” wygląda karjera p. A. Prystora; był on wice-ministrem pracy w warunkach—powiadamy normalnych; był porucznikiem wojsk Litwy Środkowej i adjutantem gen. Lucjana Żeligowskiego; był podpułkownikiem Wojsk Polskich i „czynnikiem decydującym” w zakresie spraw personalnych armji, co wymagało, jak sądzimy, ogromnej znajomości siły zbrojnej Rzeczypospolitej, walorów osobistych każdego oficera zosobna, potrzeb i wymagań artylerji i kawalerji, służby łączności i służby zdrowia i.t.d. i.t.p. Wszystkiemu temu p. A. Prystor sprostał należycie, poczem—i to bezpośrednio—objął znowu Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej, z równą energią „przebudował” od góry do dołu ubezpieczenia społeczne, zlikwidował szereg samorząd instytucyj ubezpieczeniowych, jako wymysł zgola bezcenny, a całkiem „cekawistyczny” teraz zaś zajmie się—według miarodajnych chyba zapewnień „Kurjera Porannego”—„naprawą” aparatu Ministerjum Przemysłu i Handlu innymi słowy tj. zw. zmianami personalnymi.

Różowo

Wybory się skończyły. Uwięzieni posłowie i działacze wracają do domów, dzienniki, które nie mogły się ukazywać, pojawiły się znów, protesty wyborcze kierują się ku Sądowi Najwyższemu. Każdy czas, jak w przyrodzie, ma swoje właściwości.

Jest większość. Miała być, to i jest. Są jeszcze na świecie, a przynajmniej w Polsce wspólczesnej, rzeczy niezawodne.

Zbiera się Sejm i Senat. Po starciu, przy ul. Wiejskiej, skąd podobno szedł „smród” na całe państwo. Teraz gotowo pachnąc. Nowi marszałkowie, wicemarszałkowie, senatorowie i posłowie większości zapewne będą skłonni do takiego raczej przekonania. Tak od razu skreślić na pięcie, gdy się przez kilka lat twierdziło, że parlament i chlew to zawsze niewiele więcej to samo, nie można. Ale powoli będzie sobie torowała drogę nowa nauka, że oto przy ul. Wiejskiej wznosi się gmach wiedzy i cnoty obywatelskiej. Ci, którzy w tamto wierzyli, mogą i w to uwierzyć. Posłowie i senatorowie nowej większości już uwierzyli. Szkoda, że nie wszyscy mogą zostać posłami i senatorami w tym obozie, bo to by im znacznie ułatwiło przejście na nowe poglądy o Sejmie i Senacie. A tak gotowo zostać trochę ducha wiekowego rewolucjonisty także przeciw ciałom ustawodawczym w udoskonalonej postaci.

Jest także odnowiony Rząd. Doskonałości bez skazy jeszcze nie osiągnięto. Jeszcze się tam płacze kilku niewojakowskich. Ale są już w mniejszości i na równi pochyłej ku nieubłaganemu znikomiu. Gdy już przemysł i handel i roboty publiczne wstąpiły do wojska, chyba rolnictwo i oświata niedługo zechcą pozostać w tyle. Sprawiedliwość już się zjawia pod znakiem współpracy z wojskowością w Brześciu. A sprawy zagraniczne już zostały podporządkowane podsekretarjatemu stanu. Więc postęp idzie szybkim krokiem. Narzekać nie można.

Dotychczas, w okresie po przewrocie majowym, były rządy zimowe i letnie. Rządy zimowe miały przeprowadzić budżet w Sejmie i wtedy zjawiał się p. Bartel. Rządy letnie już nie miały troski o budżet i trudniły się tylko niedopuszczaniem sesji Sejmu i Senatu i wtedy zjawiał się p. Świątalski lub p. Ślawek. Obecnie rząd letni może być już i w zimie.

Usposobienie w obozie rządzącym jest nad wyraz pogodne i wręcz nurza się w błogości.

Ilekkroć dotychczas p. minister spraw wojkowych Piłsudski stawał także na czele rządu, jako prezes rady ministrów, pojawiały się pełne uniesienia uwagi najwyższego i najwrażliwszego dziennikarza w obozie rządzącym p. Cat-Mackiewicza w takim duchu: Wreszcie dochodzimy do rozstrzygnięcia... Logika przewrotu majowego jest niezłomna... Wódz jego staje na czele... To znaczy, że sprawy dojrzały... Państwo polskie dostanie ustroj niezbędny do życia i rozwoju... Wchodzimy w okres najdonioślejszy.

Obecnie, gdy u steru rządu dokonuje się zmiana właśnie odwrotna, p. Cat-Mackiewicz w piśmie swym (nr. 278) jest wniebowzięty, mówiąc dosłownie.

— „Prawie każdy czyn ludzki wypływa z przyczyn skombinowanych... Wiadomość o wyjeździe Marszałka Piłsudskiego na Madagaskar, czy gdzieś w tym rodzaju... Naszem zdaniem, z imponujących posunięć Marszałka to jest jedno z najbardziej imponujących... Dlaczego wyjeżdża? Odpowiedzmy raz jeszcze symbolami. Bo lubi rzucać ludzi w wodę i patrzeć, jak będą pływali, i z drugiej strony, bo nie lubi i nie może być graczem w szachy, który nie mając przeciwnika, gra

sam przeciw sobie. ...Obóz jest wszechwładny i obóz się nie rozleci. ...W wyjeździe Piłsudskiego widzę troskę historyczną o przyszłość Polski. Jest to jego próba, co będzie z tą Polską, którą stworzył 6 sierpnia 1914 r. i 13 maja 1926 r., kiedy jego nie stanie. Jest jakaś piękna nadludzkość w tej próbie, próbę tę dyktuje wspaniale, heroiczne poczucie odpowiedzialności za przyszłość Polski. Ta turystyczna wycieczka na jakąś wyspę Atlantyki jest jednym z najbardziej głębokich i ciekawych kryzysów w polskiej historii współczesnej...

Poloto nie można odmówić tym rozważaniom. Są one wyrazem radosnego upojenia. Radujmy się, gdy jest, radujmy się, gdy go niema. Jesteśmy wszechwładni.

W radosnym tym nastroju jest dużo żywiołowej szczerości. Jest odruchowy i bezpośredni głos serca: *cri de coeur*. Taka radość, odpędzająca wszelkie cienie, pokazuje nieklamane i niezawodne, czego się naprawdę najbardziej chciało.

Chcieli władzy i to, jak dziś sami mówią z lubością, wszechwładny. W tym kierunku szły od lat czterech i pół wszystkie istotne wysiłki. Nie było dnia, aby czegoś i kogoś nie usunęto, czegoś i kogoś nie osadzono na placówce. A obok tych codziennych umacniania, od czasu do czasu wielkie szturm, jak wybory. Oto w skrócie najistotniejsze dzieje tych czterech i pół lat utrwalania władzy i zamielenia jej w wszechwładzie.

Nic więc dziwnego, że osiągnięcie tego celu, najwyżej i także wszechwładnie tam odczuwanego, wywołuje to radosne uniesienie, które woła w niepoohamowanym krzyku: — Mamy wszystko czegośmy chcieli.

Teraz dopiero widać, jak ten cel tam górował, skoro radość jest tak niczym niezamącona. Dużo się mówiło o ustroju, o gospodarstwie, o mocarstwowej polityce. Gdyby te troski były najwyższe odczuwane, nie byłoby powodu do radości. Ale skoro jedynym istotnym celem jest ta władza i wszechwładza, jakże się nie radować.

O ileż serca ludzkie są czulsze niż życie i jego zjawiska! Różowe światło pogody, radości, upojenia, które tak rozpromieniło ludzi w obozie rządzącym, nie dotarło do istotnych zagadnień, kłopotów, trosk naszego życia zbiorowego, nie przebiło gestego cienia niepomyślności, nie ukazało lepszego jutra.

Zadane z wielkich zagadnień gospodarczych i politycznych, wewnętrznych i zewnętrznych, nie zarysowało się ani o zdźbło pomysłom po ostatnich wyborach i zmianach. Ludzie, którzy swe szczęście widzieli we władzy i wszechwładzy, nie posiadają się z radości i krzyczą w niebogłosy swą uciechę. A z wielkich przestworów życia nie idzie żaden odźwięk i taksamo tam, jak było, głucho, pusto, martwo.

Są światła rzetelne i są ogniki zwodnicze. Są radości zdrowe i uczucie i są upojenia zdobywcami, o których niejedno można powiedzieć, a to się łatwo nie ściera. Są zwycięstwa wielkich spraw, po których drgnie życie i są powodzenie ciśnień i zwycięstw i zwycięstw, które dadzą tyle, na ile były wymierzone, ale też tylko tyle, a życia nie pchną.

Dlaczego czasem nazywa się coś zwycięstwem dobrej sprawy i takie jest powszechne odczucie, a czasem na myśl nikomu takie nazywanie nie przyjdzie? Póki życie głucho jest wobec radosnych okrzyków, dźwięki te są puste i przemijają, jak tyle już przeminęło.

Stanisław Stroński.

Pod protektoratem Pana Prezydenta R. P. IX Polski Kongres Przeciwalkobolowy. Uroczyste otwarcie w niedzielę dnia 7-XII-1930 r. o godz. 12-ej w Sali Śniadeckich Uniwersytetu.

Informacje w Biurze Kongresu — Uniwersytecka 3, parter, telefon 3—48, od godz. 9-ej do 19-ej. 754—0 o

Zachowawcy z BB przeciw władzom kościelnym i duchowieństwu.

Dyrektor departamentu wyznań w ministerstwie wyz. rel. i ośw. publ., p. hr. Franciszek Potocki, wygłosił w Katowicach, w czasie uroczystej akademii z powodu ingressu ks. Biskupa Śląskiego Adamskiego przemówienie, witające Ks. Biskupa w imieniu p. Ministra W. Rel. i Ośw. Publ. Widocznie do przemówienia tego przywiązuje p. hr. Potocki wielką wagę, gdyż zbliżono doń pisma zachowawcze B. B. (Dzień Polski, „Czas”, „Słowo”) ogłaszając równocześnie artykuł p. Wojciecha Rostworowskiego o tem przemówieniu. Robienie z przemówienia dyrektora departamentu wyznań wielkiego zdarzenia ma w sobie pierwiastki pewnej sztuczności, ale usprawiedliwione może być tem, że w skąpej działalności p. hr. Potockiego już i to jest czemś niezwykłym.

P. hr. Potocki, poza zdaniami zdawkowymi, wypowiedział tylko następujące zdania, zwracające uwagę:

— „Niestety, nie zawsze i nie wszędzie odpowiedzialność za państwo wzięto na siebie, które one okazywały. Są smutne przykłady, że nie wszyscy chcieli nawet zrozumieć, że za zaufanie, odpłacę się conajmniej lojalnością postępowania. Następstwem takiego stanu rzeczy nie może być nic innego, jak tylko szkoda, szkoda obopólna dla obu zainteresowanych stron. Zresztą historia nas poucza, że taka właśnie szkoda zawsze powstawała, ilekroć próbowano zapoznać jedną wspaniałą tradycję Kościoła, a mianowicie jego rozumienie dla rzeczywistych potrzeb Państwa”.

Zdanie to jest istotnie uderzające. P. dyrektor departamentu wyznań hr. Potocki tak sprawy przedstawia, że ze strony państwa wszystko było wobec Kościoła w porządku, a nie wszystkie czynniki kościelne odzwierciedlały się. Powiedziane to jest ogólnikowo, a więc najgorzej jak można.

Uproszczone ten pogląd p. dyrektora wyznań hr. Potockiego, widzący tylko światło po stronie rządowej, a cienie po stronie kościelnej, w stosunkach wzajemnych, byłby dziecinnie naiwny, gdyby nie był oburzającym wyzywającym. Wszakże wiadomo, że cały Episkopat Polski, w ciągu kilku lat, niezmiernie zmusznie i niezmiernie poważnie stara się o wprowadzenie w życie praw należnych Kościołowi z mocy koncordatu, lub o skróceniu sekciarstwa, że sprawy te były przedmiotem rokowań niepomyślnie ucykających, że wywoływało to słuźne zażalenia Episkopatu. Co więcej, wiadomo również, że Ks. Biskupi wielokrotnie występować musieli przeciw wicherzom, podkopującym religię katolicką, np. w zakresie małżeństwa, bardzo zaciekle prowadzonym w pismach obozu rządowego, a nawet cały Episkopat, jak w naradzie z 7-go lutego b. r. musiał wystąpić w obronie religijnego wychowania młodzieży przeciw zarządzeniom samych władz ministerstwa wyz. rel. i ośw. publ., co wyraźnie powiedziano. W tym stanie rzeczy twierdzenia p. hr. Potockiego, który jakby o tem wszystkim nie wiedział, a wybiera się z zarzutami przeciw władzom kościelnym, są istotnie zdumiewające.

Pozatem p. Dyrektor departamentu wyznań hr. Potocki najwidoczniej przeczenia i kateprezenci swym przyjaciółmi z pism zachowawczych BB. znaczenie swych oświadczeń. Dotychczas nie wiele wiadomo było o jego wpływach. A jeżeli miałak już

znaczenie, temci gorzej dla sądu o nim, opartego na wynikach, na które tyle razy musiał się żalić Episkopat.

P. hr. Potocki jakby nie dostrzegł, że ważniejsze są oświadczenia samego p. ministra wyz. rel. i ośw. publ., o których po naradzie Episkopatu z 7-go lutego b. r. podano do wiadomości ze strony Episkopatu:

— „Szczególnie niepokojące działają pewne oświadczenia p. ministra wyz. rel. i ośw. publ. co do roli religii w wychowaniu młodzieży”.

Naogół zatem nagły wypad p. dyrektora departamentu wyznań hr. Potockiego na akademii z ogólnikowymi wymówkami w stronę Episkopatu jest czemś niezwykle nidpoważnym i musi wywołać najgorzej wrażenie.

Jeżeli oświadczenia p. hr. Potockiego można było jeszcze pogorszyć, uczynił to p. Wojciech Rostworowski, obecnie senator z BB., w swoim artykule, zamieszczonym we wszystkich pismach zachowawczych BB., a mającym rozstraiwać przemówienie p. hr. Potockiego, bo oto dodaje on jeszcze jeden wypad przeciw duchowieństwu:

— „Byliśmy, niestety, w ostatniej kampanii wyborczej świadkami tej nie przebiegającej w srodka demagogii i nie spełniającej naszego obowiązku publicystycznego, który wymaga uczciwości i prawdy, gdybyśmy usiłowali zataić, że tej czysto politycznej, czysto partyjnej, ale ubranej w hasła katolickie agitacji, nie wszędzie oprócz się potrafił przedstawiciel naszego duchowieństwa. Karmieni niewybredną, jednostronną prasą pewnego obozu, wzięli za prawdę to, co było jedynie mamiłdem wyborczym i w ogniu walki, od której winni byli trzymać się zdaleka, wzięli w poszczególnych wypadkach zbyt bezpośredni, zbyt daleko idący udział”.

Jedyną jaskrawością w wyborczej agitacji ostatniej były wystąpienia ks. Zongolowicza, który w Wilnie skazywał na zagładę obóz narodowy jako nieistniejący, a w Katowicach mówił, że nie jest rzeczą ważną, czy obóz rządowy uzyska 1 mandat czy 300 mandatów, bo w żadnym wypadku władzy z ręką nie wypuści, chyba, że wydrą mu ją wraz z życiem.

Gdzież są te inne niewłaściwe wystąpienia duchowieństwa, o których ogólnikowo, gołosłownie, napastliwie, mówi p. Wojciech Rostworowski?

Trzeba stwierdzić, że wypad przeciw władzom kościelnym i duchowieństwu tej dwójki harcówników, p. hr. Franciszka Potockiego i p. Wojciecha Rostworowskiego, należy do najmniej udanych poruszeń się zachowawców BB.

Jedna z wielu.

Obrazek z tajnej szkoły.

W miłym, cichym gabinecie w Alejach Jerozolimskich w Warszawie zebraliśmy się na „proszoną herbatkę”. Nie wesoła ona jednak była i filiżanki herbaty, stały nietknięte. Troska wielka ciężyla nad nami. Policja wysłuchiła nasze szkółki, aresztowano nawet jedną z nauczycielek, resztę zdołała się ukryć, działwa rozpieczęła się i dowodów żadnych nie złapano. O nauczycielkę aresztowaną byliśmy spokojni. Twarda i mądra, poradziła sobie i za kilka dni zgłosiła się do pracy, ale teros swoje zrobi. Wiele osób będzie się obawiało dać mieszkanie, a już i bez tego trudno znaleźć odpowiedni kat. Cóż pocniemy z tą gromadą dzieci, które w tamtych trzech „kryjówkach” uczyły się?

Czuliśmy się bezradni. Słodka nasza przewodnicząca pani Katarzyna, gotowa z własnych funduszy opłacić lokal, przyjął jednak do siebie szkółki nie może. Szpicle mają już ją na oku. Pani Marja, skarbniczka, próżno przypomina wszelkie zakątki warszawskie, w którychby szkółkę dało się założyć, jedne już zajęte, inne niezbyt bezpieczne.

— A gdyby poszukać na Browarnej? rzuciłam.

Wszystkie zgadzają się, że miejsce dobre, ale u kogo?

Podajmy się, że tegoż jeszcze wieczoru dowiem się od znajomej mi praczki, czyb naszego uniwersytetu, nie przyjęła do swej izby, jutro powiadomi nauczycielkę i popjutrze w imię Boże już jedna szkoła będzie uruchomiona.

Ze względu na spóźnioną porę, wychodzę natychmiast. Spieszę, by pani Janową zastać jeszcze czuwającą. Jestem jej zupełnie pewna, że nie jeden raz przechowywała moje tajne dokumenty u siebie. Czy aby zechce mieć szkołę? Trudniej to ukryć, niż świstek papieru.

Pędko co sił i zdyszana pukam do znanych drzwi.

Co za szczęście pani Janowa sama. Mąż z dziećmi poszli kędyś.

Od razu mówię jej, po co tu przyszłam.

Słucha mnie spokojnie, skupiona nie przerywając jednym słowem.

Sprawa jest jasna, mam dziecięcioro dzieci, które muszą uczyć się. Jest nauczycielką, potrzeba mi tylko lokalu pewnego, za który płacę miesięcznie trzy ruble. Naturalnie nikt o tajnej szkole niema wiedzieć. Codziennie dwie godziny będzie trwała nauka. Proszę ją by się namyśliła i przyszła jutro rano, powiedzieć mi czy się godzi dać izbę.

Podniosła na mnie spokojnie, poważnie oczy.

— Już się namyśliłam, rzecz, mogę i bez tych trzech rubli, byle...

— Byle co, przerywam.

— Byle moje dzieci mogły uczyć razem z tamtymi. Janka jeszcze mała, ale pojętna, a Józek rozburzmaniał mi się bez zajęcia. Mój chciał go zapisać do miejskiej, ale tak mi niejako do moskali go posyłał. Sam Bóg chyba panią tu przysłał.

W tej chwili wszedł mąż i dzieci. Umówiłam się z p. Janową, że jutro przyjdzie rano do mnie po białiznę do prania.

Wracałam do siebie i śpiewając w duszy radosną pieśń. Na jutro do łózka przyniesiono mi jak zwykle Kurjerek. A w nim rozporządzenie generał-gubernatora Czertkowa:

Wszyscy, którzy dają mieszkanie na tajne szkoły, nauczyciele udzielający lekcji w tajnych polskich szkołach, oraz rodzice dzieci, które do tych szkół uczęszczają, skazani będą na trzy miesiące więzienia, lub 500 rubli kary.

Diennik wypadł mi z ręki, ukryłam twarz w dłoniach.

— A więc, nic z tego, muszę to wszystko powiedzieć Janowej, przedstawic jej całe niebezpie-

R. BARCIKOWSKI - S.A. - POZNAŃ

Do nabycia w aptekach i drogeriach

czestwo, a ona naturalnie, że odmówi...

W godzinę potem przyszła pani Janowa. Rozjaśniona była i od progu oznajmiła mi, że mąż naturalnie zgodził się i choćby dziś dzień mogę przyjąć.

Poprosiłam, by usiadła i spokojnie posłuchała, co tu chcę jej przeczytać.

— A to zbójce dopiero, szepnęła. Gdy to skończyła.

— Wobec tego sądzę, że nie będziecie mogli odnajdź izby, powiedziałam, chcąc jaknajprędzej z tem skończyć.

Spojrzała ze zdumieniem, po chwili spokojnie zapytała:

— Proszę pani, zdaje mi się, że i u pani odbywa się tajna nauka, tu w tem mieszkaniu?

Skinęłam głową, a ona dalej mówiła:

— A jak wykryją, to pani będzie też siedzieć w kozie, lub zapłaci 500 rubli?

Roześmiałam się.

— Ani grosza nie zapłacę, odesiędzie i basta.

— A za czyje dzieci będzie pani pokutować?

— Za nasze, Janowo, za polskie...

— Tak, za polskie, ale nie za swoje rodzone, którym trzeba dać naukę. A ja swoje chcę uczyć, to też mogę siedzieć.

— Nie, nie Janowo, nie pójdziecie do więzienia, zawałam, o ile wyśledzą, to zapłacę...

— A toż poco? oburzyła się, Moskalom jescze worki nabijają, nie wolno płacić. Trzy miesiące, nie wielka rzecz, odesiędzie. Tylko proszę pani zaopiekować się Julcią, chłopak może przy ojcu zostać, ale dziewczynka słaba i porządku potrzebuje większego, wlosy ma długie, sama się nie uczesze.

— Dobrze, dobrze, Janowo, wołałam, Julkę wezmę do siebie i sama będę ją czesała, mam jednak nadzieję, że bez mej opieki obejdzie się.

— A więc, jutro proszę pani, zaczynamy szkołę, kończy pani Janowa, i Bóg da, że szczęśliwie pójdzie.

Uprzejmość turecka.

Uprzejmość jest rzeczą tak wrodzoną człowiekowi Wschodu, że nie zatracą jej nawet w obliczu śmierci. Ilustruje to następujące prawdziwe zdarzenie: Szek Said, który w powstaniu przeciw Turkom stanął na czele Kurdów, został schwytany i odesłany do Diarbekir na stracenie. Tu przyjął go turecki komendant, który odezwał się hez cienia ironii: „Bądź pozdrowiony szekul Jak zdrowie? Czy podróż nie była nudząca?” Szek odpowiedział uprzejmie: „Kaźda podróż nuży”. „A może wasza wysokość chorze?” „Nie dziękuję, czuję się nieźle”. „A apetyt? Może wolno mi ekscelencji podać coś do jedzenia?” — „Nie, dziękuję, muszę być ostrożny — pan rozumie, pułkowniku, dżeta—a zwłaszcza chciałbym pościć”. „Uczynimy wszystko, ażeby ekscelencja czuł się u nas dobrze. A może dla pewności zwezw lekarską?” — „Nie, dziękuję, zdrowie nasze jest w ręku Allaha”. Na to komendant zwraca się do straży eskortującej więźniów: „Odprowadźcie ich, gdyż potrzebują spoczynku”. Słowo „spoczynek” znaczący spoczynek wieczny. Szek wraz z jego świtą odprawiono na bok i rozstrzelano. Podczas rozmowy szek wiedział dokładnie, co go za chwilę czeka.

Na marginesie „Nocy listopadowej”.

W związku z wystawieniem przez teatr na Pohulance słynnego dzieła Stanisława Wyspiańskiego, odznaczającego się przepiękną wystawą prof. Rusczyca i doskonałą grą aktorów (zespolecną, niestety, fatalną grą p. Wyrzykowskiego, absolutnie zdyskwalifikowanego wyjątkowo nieumiejętnym oddaniem roli Wyspieckiego)—godzi się przytoczyć kilka wariantów „Nocy Listopadowej”, zachowanych w bruljonie, a ogłoszonych przed rokiem w V t. „Dzieł” Wyspiańskiego.

W I akcie Nike Napoleonidów tak przemawia:

Podstęp i zdrada plamli. Ci moi, którymchem wiodła, byli wielcy i piękni i czysti. Nigdy zdrada podstępna i podła laurowych nie pokalała liści.

W tymże akcie Nike z pod Cheronei (pomysł zapewne przjęty z „Grobu Agamemnona” Słowackiego) jest nazwana w bruljonie:

„Nike z pod Maciejowic.” Dalej zamiast w 446—461 chór podchorążych tak przemawia do Wysockiego:

Co za głos? czyli z niebios Archaniol
Co w ogniah przed nami stanął?
Słuchajcie, jakie to cuda?
Ktoś w postaci boga wielkoluła
wzeszedł wśród nas!

Wysocki.
Człowieku, ja nie Archaniol z Kosciola.

Weź ducha ty z moich słów.
Zbierajcie się, zbierajcie wrzół!
W akcie trzecim (pod posagiem Sobieskiego) znajdujemy w bruljonie taki fragment rozmowy dwu poetów, Goszczyńskiego i Nabeliak:

Przed tym się lotrem tam korzyć!
Ach, Bóg że da! na szyję jemu
sznur założył
i zdusić—a z nim razem całą dzieć!

Goszczyński.
Bije siódma.

Nabeliak.
Ty lno sobie zlicz
llu to naszych porwano kiedyś w noc
i zawleczono w grób zapady...
A wy marzyciele, poeci — wy z har-

fem!
Wciąż śpiewacie, nudni w marzeniach
romantycznie!

Goszczyński.
Nie je, to ci Litwini;
jednak i tych kolega próżno wini,
bo to są wiersze ładne i słyszę wo-

koło...

Nabeliak.
A co mnie tam do wierszy — wole
bój,

tyranom odpłacić wet za wet.

Następnie na kartkach z dialogiem Kory i Demetry napisał Wyspiański datę: 20. 2. 1900, gdy całość utworu wykonał dopiero w r. 1903. Kora w bruljonie mówi pomiędzy innymi:

Z tajemnic moich matko znaj;
te piaszki mnogie, których śpiew
co wiosna słyszysz w gaju —
to dusze zmarłych, które ja
przywołam ze sobą z rajlu.

Więc kiedy wejdę w wonny gaj,
one z śpiewem ku mnie zbiegną
i występają miłe królów,
bo znam tajemną żywą mowę,
i wiem żywota wielkie Słowo,
które ciał ziemskich zrywa pęto.

W akcie V, w stroju Mefista, mówi pomiędzy innymi słowa z „Kordjana”, napisanego przez Słowackiego dopiero we trzy lata później:

Pijcie wino, pijcie wino!
Nie wierzycie, że to cud,

Gdy strumienia wina płyną,
Choć nie sadził winnic lud?

Dalej między publicznością miał się znajdować Słowacki, po za którego krzesłem mieścił się Satyr i tak do niego przemawiał:

Konieczniesz musisz wieść na górę,
Wdrapać się na najwyższy szczyt,
byś poznał dumy swej strukturę
i zyskał boskiej wiedzy spryt.

Posąg człowieka ty na globie,
uderzysz czołem w chmurny strop,
a wtedy pokłon oddam tobie
i wskazę przepaść, — no skocz, — hop!

Jeżeli skoczysz — dam koronę,
Uczynię Królem Duchem, — a słysz?
Chcesz władać Polską? Na straconel
Musisz iść duchem ciągle wwyż.
Polaki są niedoścignione.

Twój rywał zwię się: „Kysz a Kysz”.

Słowacki.
O! Polsko ziemio!

2 Satyr.
Ton Bajrona.

1 Satyr.
Westchnął — i twarz skrył w pleśnicze
zwój

2 Satyr.
Suknia w francuski gust skrojona.

Słowacki.
O ziemi smutku — lanie krwi,
Przez ciebie nęka zbrodnia!

1 Satyr.
Car cię polubił.

2 Satyr.
Książę drwi.

1 Satyr.
Tyś jest Polski pochodnia.

Słowacki.
Ileż to dusz chwyciłaś w kleszcze,
uspionych Twoim darem.

(W tekście ustalonym dwa ostatnie wiersze mówi Faust do Mefista). W powyższej scenie spotykamy szereg anachronizmów oraz niekonsekwencji psychologicznych, dlatego dobrze zrobił Wyspiański, że ją ostatecznie usunął.

Po w. 153 w bruljonie Kudlicz w roli Mefista zaczyna mówić:

Pókiś młody...
(nagle zmienia ton)
(mówi)

Młodości, podaj mi skrzydła
a okiem słońca
ludzkości całe ogromy
przemienne z końca do końca.

Publiczność:
Co to jest? Co on gada? To nie z jego
rolil

Hej brawo! Brawo Kudlicz!
(nagle otwierają się drzwi do parteru,
w drzwiach staje Nike).

Po w. 31 w tejże scenie czytamy w bruljonie taki dIALOG:

1 Głos.
Przysiążcie chować tajemnicę.

Chór.
Maska dziś naszą kryje twarz.

1 Głos.
Jutro dzień nasze pozna lice.

Chór.
Przy księżu będziemy pełnić straż.

1 Głos.1
Tyran mieczem w krwi powale,
dzień zemsty przyszedł i dzień kar.

WISŁA.

(Na Miesiąc Pomorza).

Miasta krzyczą: jesteście galezie, wyrastające z ciebie od stóp do głów, od gór po dół, po wodę, gdzie Bałtyk podmywa męski beton Gdyni...

Miasta kąpią swe światła w słodkich wodach rzek. Wiedziemy nasz handel za rękę ku morzu, ku stacjom granicznym, swarliwym jak ule.

Przyjdź nocą, zwycięstwo chłodne i zasłużone w nasze tysiąc lat życia, w nasze wiotkie dzieła Miasta, siłą i pracą zmżone, wąską ścieżką do sławy dochodząc,

Wilnianki w Lozannie u Mickiewicza.

Drobizg biograficzny na czasie.

Z okazji odsłonięcia tablicy pamiątkowej na domu przy ul. Wielkiej 46, na ostatnim wileńskim mieszkaniu Mickiewicza, pisał na tem miejscu szerzej wielki klucznik tradycji wileńskich...

Młoda panie Józję, dziecko prawie (miała lat 13, gdy poeta wyjeżdżał) lubił Mickiewicz rzeczywiście wyjątkowo i za talent muzyczny i za wrodzoną wesołość.

Widzimy stąd, że młody wygnaniec utrzymywał przecież niejaką korespondencję z panną Józją. Brylantowej wesołości tych jego listów do podlotka nie poznamy jednakże bliżej...

Żegnając zasmuconą „Berzerkę” w Wilnie, ani przewidywał Mickiewicz kiedy i w jakich warunkach ponownie z nią się spotka.

cewiczowej. Wpadły mimochodem, jadąc do Rzymu, i wniosły wiele radości i miłych przypomnień. Iż tam było rozmowy o drogiem miście i o serdecznych w niem ludziach!

Pośpieszył Mickiewicz przystąpić się paniom tym, ile mógł, i napisał list polecający do znajomego sobie z Paryża a bawiacego właśnie w Rzymie hr. Cezarego Platę...

Plater rzeczywiście zaopiekował się wojażerkami, zaznajomił je z ks. Zmartwychwstańcami; w jednym z owoczesnych listów ks. Duńskiego z Rzymu znajdujemy o nich wzmiankę.

Jakoż zmarła w Rzymie rzeczywiście, i to rychło, w kwietniu 1840 r., ale nie Szemiotowa, tylko jej siostra cioteczna, własnie Józefa z Steingierów Sidoniewiczowa, dawna „berzerka”.

W przypisku wreszcie dodajmy, że z relacją o tych odwiedzinach że się obszli riografowie Mickiewicza. Władysław Mickiewicz przeniósł je najmylniej (II 132) na wrzesień 1830 r.

Świeża uroczystość odsłonięcia tablicy niechże będzie okazją przypomnienia wypadku ostatecznego drobnego i usunięcia mylek, również niedużych. Rosną te drobizgi dopiero, kiedy na nie spojrzeć przez soczewkę — genjusza.

chody, całe eskadry lotnicze, na których nie było ani jednego żywego człowieka. Akcją kierowali naczelnicy oddziałów umieszczonych w schronie betonowym.

Cwiczenia wykazały, iż nie ma takiej przeszkody, którejby nie przezwyciężyła „zmotyrowana” armja. Oddział tanków bez najmniejszego trudu uitorował sobie drogę wśród lasu, obalając wielkie drzewa...

Angielski minister wojny oświadczył delegatom dominjów, iż armja angielska rozporządza kilkoma takimi wynalazkami, trzymanymi w tajemnicy...

Jaka będzie terocznica zima?

Przyrodnicy niemieccy przepowiadają, że niedawna fala znacznego ochłodzenia i dużych opadów śnieżnych w górach, są zwiastunami wyjątkowo surowej zimy, podobnej do tej, jaka była w 1928/29 r.

W wielu okolicach Niemiec lud tak wierzy w podobne oznaki, że mieszkańcy zaopatryli się w większe zapasy ciepłej odzieży i opału...

ROZMAITOŚCI.

Nowe angielskie maszyny śmierci.

Angielski ministerjum wojny z okazji pobytu w Londynie delegatów dominjów na konferencji imperialnej, urządziło pokaz „zmachanizowanej” armji, czyli, tych oddziałów, w których wprowadzono w miejsce żołnierzy motory, kierowane przy pomocy fal radiowych z odległości.

POPY LAKIER DO PAZNOKCI LIBERTI

ZNAKOMITE UZNANE ZA NAJLEPSZE ZADAJCIE Wódki, Likieri i Wina F. Stefan GENELI & S-ka S-KA AKC. W WARSZAWIE.

DLACZEGO PRZODUJE WZĘDRZIE PEPEGE. Dłatego, że udoskonalone śniegowce i kalosze marki „Pepege”...

LEKARZE Dr. Zeldowicz CHOR. WENERYCZNE MOCZOPL. I SKÓRNE 9-12 i 5-8 w. tel. 2-77.

Dr. Sz. Bernstejn Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe 9-1 i od 4-8 pp. Mickiewicza 28, m. 5. 11-80

Dr. JANINA Piotrowicz-Jurczonkova ordyn. Szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne kobiece. Zarzecz 5, m. 2 od 4-6 pp.

Dr. K. SOKOŁOWSKI Chor. skórne i weneryczne. Przyjm. od 9-12 i 5-7, ul. Wileńska 30, m. 14

Dbajcie o swoje zdrowie! „Szwajcarskie Gorkzkie Ziola” (z marką „Kogut”) są stosowane przy chorobach żołądka, kiszki, obstrukcji i kamieni żółciowych.

„SZWAJCARSKIE GORKZKIE ZIOŁA” są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia i działającym przeciwko otyłości.

Wszyscy panowie noszą białe „JOTKA”. WARSZAWA

Pokój do wynajęcia z niekrepującym wejściem Popowska 9 m. 3 (Zarzecz).

MIESZKANIE 3 względnie 4 pokojowe z łazienką i kuchnią na I lub II piętrze w centrum (okolica nie handlowa) od zaraz poszukiwane.

Sprawy majatkowe Do sprzedania NA RATY

działeczki ziem pod leniska po 10 gr. kw. metr oraz centrum z budynkami przy szosie Wilno-Warszawa.

Do sprzedania plac 1/2 dziesięciny przy ul. Antokolskiej 12. Warunki na miejscu. 4417-1

Osobny dom — 3 pokoje z kuchnią, z ogrodem do wynajęcia dla inteligentnej rodziny Brzeg Antokolski 15. 4421-0

Mieszkanie 2 duże pokoje i jeden mały z kuchnią, ogródkiem, ze wszelkimi wygodami od 1 stycznia do wynajęcia za ul. Montwiłowski 11, od 10-1. Tamże 2 pokoje w suterenie i skład na opał 4431-0

Mieszkania do wynajęcia 4-ro 15-clo pokojowe z wygodami Kalwaryjska 31. 4433-3

NORA aparaty, detektory, głośniki, słuchawki, prostowniki SA NAJLEPSZE! Do nabycia w Wilnie: D. WAJMA, Trocka 17, „OGNIWO” Sw. Jańska 9.

Przyjmują się zapisy na 8 miesięczne Kursy Elektromonterskie Stowarzyszenia Techników Polskich w Wilnie

Przyjmowani są kandydaci posiadający co najmniej 3 letnią praktykę przy obsłudze maszyn elektrycznych, w elektronianach, lub zakładach przemysłowych...

Informacje i zapisy — w kancelarii Kursów, Kopanica № 5, codziennie prócz sobót i świąt od godz. 18-tej do 20-ej. 4448-0 o

Oslabienie błednic Leczy Hemogen oryginalny tyłko z firmą Klawe

AKUMULATORY do radja, samochodów i światła. Radio-odbiorniki i sprzęt radiowy. Fachowe ładowanie i naprawa akumulatorów, aparatów, słuchawek, głośników, woltomierzy, prostowników i innych.

WINA KRAJOWE STARE — LEŻAŁE — MOCNE poleca WYTWÓRNIA WŁ. OSMOŁOWSKI WILNO ZADAĆ WSZĘDZIE! 668-0

Pianina i Forteplany o światowej sławie Pleyel, Bechstein etc, także Arnold Fibiger, Kerntopf i Syn. uznane rzeczywiście za najlepsze w kraju przez najwybitniejszych fachowców na Pow. Wystawie, w R. 1929 i w Wilnie w 1930 r.

„J. DUBICKA I S-ka” (właściciele J. Dubicka i J. Januszewski) posiada w sklepie swoim przy ulicy Wileńskiej Nr. 33 materiały wełniane, bawelniane, lniane, jedwabne, oraz koldry, koce, chustki, serwety i t. p. po cenach jak zwykle umiarkowanych. 4442-12-1

AKUSZERKI AKUSZERKA Marja Laknerowa Przyjmuje od godz. 9 do 7 w. Kasztaowa 7m 5 WZP69.

Mieszkania i pokoje Pokój umeblowany, jasny, duży, ciepły ze wszelkimi wygodami z opalem i światłem do wynajęcia Przejazd dom № 7, (przed kościołem św. Piotra i Pawła) domy urzędnicze. 4248

Rządca - Roinek do postępowej gospodarki, skromnych wymagań, bezdzietny, uczciwy, pracowity, energiczny, poszukiwany od zaraz do majątku w pow. Wileńsko-Froćkim obszaru przeszło 100 ha ziemi w yrobnie. Wymagane: dobra znajomość mleczarstwa, sadownictwa, pszczelnictwa i hodowli bydła i trzody; pożądana znajomość jedwabnictwa i eksploatacji lasu. — Porozumienie, referencje i świadectwa niezbędne. Szczegółowe oferty z odpisami świadectw, wskazaniem osób poręczających i polecąjących oraz podaniem wymaganego wynagrodzenia i świadectw tylko listownie: Wilno, ul. Dominińska 17, Bank Kredytowy, Włodzimierz I gardło boli, że ledwie

7031-8-07

SWIATLO, DZWONKI MOTORY urządzają, reperuje elektryk konces TADEUSZ FABISZEWSKI Wilno, Portowa Nr. 8. 3029-15

KUPNO-SPRZEDAŻ

Okazyjnie matador, kuchnia, sklep i in. zabawki do sprzedania ul. Wileńskiej 22, m. 6. 4449-1

Od r. 1843 istnieje WILEŃKIN ul. Tatarska 20. MEBLE Jadalne, sypialne i gabinetowe, kredensy, szafy, szafy łóżka i t.d. Wikitnie, Mocne, Niedrogo. Na dogodnych warunkach i na raty. 4321-9

Okazyjnie do sprzedania futro na bobrach z dużym kołnierzem bobrowym. Wielka 24 Zakład Krawiecki Nowicki. 4422-0

Z powodu wyjazdu tania do odstąpienia MLECZARNIA z całym urządzeniem przy ulicy Ostrobramskiej 8.

KRONIKA.

Wiadomości kościelne.

— **Roraty** Kupców i Przemysłowców odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 7 w Kościele św. Kazimierza.

— **Roraty** Cechu Rzeźników i Wędliniarzy w Wilnie odbędzie się w dniu Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryj Panny — 8 grudnia br. w Kościele W.W. Świętych o godzinie 6-ej rano, o czym zawiadamia Członków i Sympatyków Zarząd Cechu Rzeźników i Wędliniarzy w Wilnie.

— **Roraty** Cechu Zduńców i Garnarzy w Wilnie zawiadamia swych członków, ich rodziny, terminatorów i uczniów, iż w dniu 8 br. o godz. 6 rano w kościele św. Bartłomieja odprawione będą uroczyste roraty Cechowe.

— **Roraty** Zarząd Cechu Krawców w Wilnie zaprasza wszystkich swych członków, ich rodziny, czeladników i terminatorów, oraz Związek Zawodowy Pracujących Igłą na roraty Cechowe, które zwyczajem lat ubiegłych odbędzie się w dniu 8 bm. o godz. 6 ej rano w kościele Sw. Ducha (p. Dominikańskim).

— **Roraty** Związku Niższych Funkcjonariuszy Państwowych odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 6 rano w Kościele Sw. Anny.

— **Święto Niepokalanego Poczęcia N. M. P.** Dnia 8 grudnia, jako w największe święto Tow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, odprowi się nabożeństwo w kościele św. Trójcy o godzinie 9 ej rano, na które zaprasza wszystkich członków czynnych i wspierających ze znaczkami Towarzystwa.

Zarząd Tow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo.

— **Zarządzenie Kurji Metropolitalnej w sprawie odstąpienia pomników.** Władze kościelne przypominają ks. proboszczom wyjaśnienie komisji prawnej Episkopatu, że pomników nie poświęca się, lecz się je odsłania bez poświęcenia kościelnego. Poświęcenia dokonuje się tylko nagrobków dla zmarłych, gdy mają na sobie emblematy religijne.

— **Zarządzenie Kurji Metropolitalnej w sprawie odstąpienia pomników.** Władze kościelne przypominają ks. proboszczom wyjaśnienie komisji prawnej Episkopatu, że pomników nie poświęca się, lecz się je odsłania bez poświęcenia kościelnego. Poświęcenia dokonuje się tylko nagrobków dla zmarłych, gdy mają na sobie emblematy religijne.

— **Kongres przeciwalkoholicy.** Dzisiaj, w niedzielę, w sali Sniadeckich U. S. B. rozpoczyna się dwudniowe obrady IX ogólnopolskiego kongresu przeciwalkoholicy.

— **Kongres przeciwalkoholicy.** Dzisiaj, w niedzielę, w sali Sniadeckich U. S. B. rozpoczyna się dwudniowe obrady IX ogólnopolskiego kongresu przeciwalkoholicy.

— **Kongres przeciwalkoholicy.** Dzisiaj, w niedzielę, w sali Sniadeckich U. S. B. rozpoczyna się dwudniowe obrady IX ogólnopolskiego kongresu przeciwalkoholicy.

— **Kongres przeciwalkoholicy.** Dzisiaj, w niedzielę, w sali Sniadeckich U. S. B. rozpoczyna się dwudniowe obrady IX ogólnopolskiego kongresu przeciwalkoholicy.

— **Kongres przeciwalkoholicy.** Dzisiaj, w niedzielę, w sali Sniadeckich U. S. B. rozpoczyna się dwudniowe obrady IX ogólnopolskiego kongresu przeciwalkoholicy.

— **Kongres przeciwalkoholicy.** Dzisiaj, w niedzielę, w sali Sniadeckich U. S. B. rozpoczyna się dwudniowe obrady IX ogólnopolskiego kongresu przeciwalkoholicy.

— **Kongres przeciwalkoholicy.** Dzisiaj, w niedzielę, w sali Sniadeckich U. S. B. rozpoczyna się dwudniowe obrady IX ogólnopolskiego kongresu przeciwalkoholicy.

— **Kongres przeciwalkoholicy.** Dzisiaj, w niedzielę, w sali Sniadeckich U. S. B. rozpoczyna się dwudniowe obrady IX ogólnopolskiego kongresu przeciwalkoholicy.

— **Kongres przeciwalkoholicy.** Dzisiaj, w niedzielę, w sali Sniadeckich U. S. B. rozpoczyna się dwudniowe obrady IX ogólnopolskiego kongresu przeciwalkoholicy.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

— **Rozbicie pertraktacji w sprawie oświetlenia dzielnicy N.-Świat.** Prowadzone od dłuższego czasu pertraktacje Magistratu m. Wilna z dyrekcją kolejową w sprawie zasilenia w prąd elektryczny miejskiej dzielnicy N.-Świat utknęły na martwym punkcie.

ŚWIEŻYCH ZBIORÓW

HERBATA

LIPTONA

NADESZŁA

— **Staraniem „Koła Matematycznego”** słuch. USB, w niedzielę dn. 7 bm. odbędzie się referat kol. D. Jasieńskiego pt. „Widma Roentgena” — ciąg dalszy. Wstęp wolny goście mile widziani.

— **„Zywa Gazetka”.** Dziś o godz. 6-tej wystąpi w sali „Ogniska Kolejowego” akademicka „Zywa Gazetka”. W programie: Hallo, hall! erotyki, bajki, wiersz o cyklach, humor kolejowy, pamiętniki trampa, o szampańskim życiu zespołu, pieśni dziadowe, szlagiery, ogłoszenia i komunikaty, Hymn Bandy.

— **Wystawa „Bractwa Artystycznego”** Stowarzyszenia Słuchaczy Sztuk Pięknych U. S. B. Dzisiaj o g. 10 w lokalu „Ogniska Akademickiego” (Wielka 24) odbędzie się otwarcie wystawy „Bractwa Artystycznego”. Wystawa będzie trwała przez dwa tygodnie. Wstęp wolny.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

— **Czwartek akademicki.** W dniu 4 b. m. odbył się w Ognisku Akademickim Czwartek Akademicki Tygodnia Akademika. Program został wypełniony staraniem Akademickiego Koła Łódzian w Wilnie.

lonceli utwory klasyczne i współczesne, przy akompaniamencie p. I. Szabsaja.

— **Z T-wa Eugenicznego** (walki ze zwyrodnieniem rasy). Dn. 11 grudnia w lokalu Poradni Eugenicznej (ul. Żeligowskiego 4) Prof. Z. Hryniewicz wygłosi odczyt na temat „Przedłużenie życia, próby odmładzania, zwrot do przyrody”. Początek o 6-tej w. Wstęp wolny.

— **Z Towarzystwa Prawniczego im. Ignacego Daniłowicza w Wilnie.** Dn. 10 bm. o godzinie 8 wieczorem w lokalu Rady Adwokackiej (Gmach Sądów) będzie miał odczyt p. Profesor Bronisław Wróblewski na temat „Projekt nowego kodeksu karnego”. Po odczycie — dyskusja. Goście mile widziani.

— **Wileńskie Towarzystwo Organizacji i Kółek Rolniczych** zwołuje na dzień 10 bm. zebranie organizacyjne Rady Wydziału Produkcji Roślinnej. Zebranie odbędzie się w lokalu Związku Ziemiaków, Wilno, Zawalna 9.

Kronika policyjna.

— **Okradzenie garażu.** W dniu 6 b. m. Dogał Rudolf, Kalwaryjska 143 zameldował, iż nieznanymi sprawcy przedostali się do garażu, znajdującego się w podwoziu domu 148 przy ul. Kalwaryjskiej i skradli opony i inne części samochodowe na ogólną sumę 839 zł.

— **Kradzież maszyn do pisania.** Na szkole Dowództwa i p. a. p., św. Anny 4 nieznanymi sprawcy skradli maszynę do pisania wartości 1440 zł. z kancelarii tego Dowództwa. W toku dochodzenia ustalono, iż kradzieży tej dokonał Busek Władysław, Chelmska 76, którego z maszyną zatrzymano.

— **Krwawe porachunki osobiste.** W dniu 5 b. m. przy ul. Wielkiej około Ratusza na tle porachunków osobistych został uderzony dwukrotnie nożem w okolice serca Świetlikowski Mieczysław Dominikański 12, który w drodze do Pogotowia Ratunkowego zmarł. Dochodzeniem ustalono, że zabójstwa dokonał Krawczun Stanisław, ul. Łwowska 47, którego zatrzymano.

— **Zatrzymanie przemysłowych papierosów.** W dniu 5 b. m. została zatrzymana przez policję Pauerne Choda, Szachowa 5, przy której znaleziono kilka tysięcy sztuk papierosów wyrobionych z przemycanego tytoniu. Papierosy przesłano do Urzędu Celnego.

Zabawy.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

— **Bal Akademicki.** Dnia 27 grudnia 1930 r. w Saloach Kasyna Oficerskiego Mickiewicza 13 odbędzie się z okazji X-lecia Bal Reprezentacyjny Akademickiego Koła Wilnian w Warszawie.

Program:
Niedziela, dnia 7 grudnia 1930 r.
10.15. Transm. Uroczystego nabożeństwa z Bazyliki Wileńskiej.

22.15. Recital śpiewaczy Gutowskiej.
22.50. Muzyka taneczna.
Poniedziałek, dn. 8 grudnia 1930 r.

Wtorek, dnia 9 grudnia 1930 r.
11.58. Czas.
12.05. Koncert popularno-taneczny (płyty).

Z kraju.
Aresztowanie wybitnego komunisty.

Wczoraj wieczorem w pobliżu stacji Orany został aresztowany wybitny członek centralnego komitetu P. K. i nadzwyczajny kurjer komunistyczny C. K. P. Z. B.

Łuki.
Jak szkoła powszechna w Łukach obchodziła 100-ą rocznicę Powstania Listopadowego w dn. 29.XI.30 r.

Oszczędności
swoje, złote i dolary, ulokuj na 11 proc. rocznie Gotówka twoja jest zabezpieczona za pomocą srebra i drogiego kamienia. L O M B A R D.

Ofiara jazdy auta wojskowego.
Na drodze Wilejka—Mołodeczno auto wojskowe najechało na wóz wiośnianina K. Karłowicza.

Pożar majątku Ołona.
Wczoraj z przyczyny narazie nieustalonej wybuchł groźny pożar w majątku Ołona gm. Rudzkiej, własności Witolda Kucwicza.

Porzucony kufer z bibułą komunistyczną.
Onegdaj na szosie Wilno—Grodno znaleziono w kufrze kilkadziesiąt ulotek i odezw komunistycznych.

OD ADMINISTRACJI
czas odnowić prenumeratę na miesiąc GRUDZIEŃ.
Czy jesteś członkiem LOPP?

MIEJSKI KINEMATOGRAF
Sala Miejska, ul. Ostrobramska 3

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR
«HELIOS»
ulica Wileńska 38, tel. 926.

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR
«HOLLYWOOD»
MICKIEWICZA 22.

KINO «PAN»
WIELKA 42.

KINO-TEATR «LUX»
ul. Mickiewicza Nr. 11 tel. 15-62

KINO-TEATR «LUX»
ul. Mickiewicza Nr. 11.

POLSKIE KINO «WANDA»
ul. WIELKA 30. Tel. 14-81.

KINO-TEATR «STYLOWY»
WIELKA 36.

Kino «MIMOZA»
Ulica Wielka № 25.

Od dnia 2 do 7 grudnia 1930 roku
właśnie będą wyświetlane filmy: „Na pokładzie łodzi podwodnej”

DZIŚ MONUMENTALNY DŹWIĘKOWY WIEC POLSKIEJ POLSKI ŚPIEWI
SMOARSKA, Adam BRODZISZ, Bog. SAMBORSKI, Frenkiel, Bodo i inni.

DZIŚ Promienny, pełen uroków wiosny i miłości dramat śpiewno-dźwiękowy w naturalnych kolorach

Dziś Najnowszy film polski o wyjątkowo atrakcyjnym podłożu

Dziś ostatni dzień! Po raz pierwszy w Wilnie Wielki sensacyjny-erotyczny film polski

OD JUTRA! Potężna arcydzieło wszechświatowej sławy

Dziś Rewelacyjne arcydzieło o wszechświatowym rozgłosie

Dziś Najpiękniejszy superszlagier na tle słynnej trylogii A. Damasa p. t.

Dziś premiera! Po raz 1-szy w Wilnie Najnowszy film sezonu

Wzruszająca, owiana niezwykłym bohaterstwem opowieść filmowa z czasów wojny.

Wielki dramat miłości i poświęcenia W/g scenar. W. Sieroszewskiego. Reż. H. Szaro.

W rol. gl.: Marilyn Miller, Aleksander Gray, Joe E. Brown.

W rol. gl.: Alina Konopka, Dolores Orsini, Eugeniusz Bodo i inni.

Wzruszający dramat ilustrujący niezwykle dzieje zwykłego człowieka.

Superszlagier porwany siłą, treścią i głęboką grą niezrównanych aktorów.

Wzruszający dramat rozgłosie Niekoronowana Królowa ekranu, wielka tragedia i płomienna DOŁORES DEL RIO p. t.

Potężny przebojowy dramat w 12 aktach osnuty na tle powieści „Czterech Muszkieterów”.

Wzruszający do głębi duszy dramat. Nad prowinil Najnowszy film sezonu

Wzruszająca, owiana niezwykłym bohaterstwem opowieść filmowa z czasów wojny.

Wielki dramat miłości i poświęcenia W/g scenar. W. Sieroszewskiego.

W rol. gl.: Marilyn Miller, Aleksander Gray, Joe E. Brown.

W rol. gl.: Alina Konopka, Dolores Orsini, Eugeniusz Bodo i inni.

Wzruszający dramat ilustrujący niezwykle dzieje zwykłego człowieka.

Superszlagier porwany siłą, treścią i głęboką grą niezrównanych aktorów.

Wzruszający dramat rozgłosie Niekoronowana Królowa ekranu, wielka tragedia i płomienna DOŁORES DEL RIO p. t.

Potężny przebojowy dramat w 12 aktach osnuty na tle powieści „Czterech Muszkieterów”.

Wzruszający do głębi duszy dramat. Nad prowinil Najnowszy film sezonu

Wzruszająca, owiana niezwykłym bohaterstwem opowieść filmowa z czasów wojny.

Wielki dramat miłości i poświęcenia W/g scenar. W. Sieroszewskiego.

W rol. gl.: Marilyn Miller, Aleksander Gray, Joe E. Brown.

W rol. gl.: Alina Konopka, Dolores Orsini, Eugeniusz Bodo i inni.

Wzruszający dramat ilustrujący niezwykle dzieje zwykłego człowieka.

Superszlagier porwany siłą, treścią i głęboką grą niezrównanych aktorów.

Wzruszający dramat rozgłosie Niekoronowana Królowa ekranu, wielka tragedia i płomienna DOŁORES DEL RIO p. t.

Potężny przebojowy dramat w 12 aktach osnuty na tle powieści „Czterech Muszkieterów”.

Wzruszający do głębi duszy dramat. Nad prowinil Najnowszy film sezonu

PROVENDEINE
bardzo szybko tuczy świnie!
PROVENDEINE jest jedynym preparatem, zawierającym witaminy, pobudzające i przyspieszające tuczenie się świni.

Wylączna sprzedaż na Województwa: Wileńskie, Nowogródzkie i Białostockie: «WETERYNARJA» Sp. z o. o.

ZE 250
APARAT WALIZKOWY
COLUMBIA N°50
WAGA 4 1/2 KILO
WYJĄTKOWO CZYSTY
IDNOŚNY DŹWIĘK

„UNIWERSAL”
WILNO, WIELKA 21, tel. 12 — 83

U W A G A !
P. P. Inżynierowie—Przedsiębiorcy
Budowlani i Stolarze.

PIANINA
Najsłynniejszej wszechświatowej firmy „Erard” oraz „Betting”

SKŁAD MEBLI SPÓŁDZIELNI
«Zjednoczeni Stolarze»
Wielki wybór różnych mebli z własnych warsztatów.

Ogłoszenie.

Magistrat m. Wilna powtórnie podaje do ogólnej wiadomości, że dn. 11-go grudnia 1930 r.

Towarzystwo Kursów Technicznych w Wilnie
otwiera uzupełniające wieczorowe KURSY ELEKTROTECHNICZNE

PIWO ŻYWIĘCKIE
ZDRÓJ ŻYWIĘCKI, PORTER i „ALE”
WIELKI ZŁOTY MEDAL

CUKIERNIA
Sebastjana Rudnickiego
Poleca na Św. Bożego Narodzenia karmelki najrozmaitsze gatunki kłgr. od 2,80 gr.

W. JUREWICZ
były majster firmy „PAWEŁ BURE”
Poleca wielki wybór zegarków i biżuterji oraz precyzyjne wykonanie naprawy.

NAJLEPSZY WĘGIEL
górnolaski koncernu „Progress” oraz KOKS wagonowy i od jednej tonny w szczególności zamkniętych i zapłombowanych wozach dostarcza Przedsiębiorstwo Handlowo-Przemysłowe M. DEULL

Magistrat miasta Wilna
podaje do wiadomości, że wydzierżawia szatnię w małej sali miejskiej przy ulicy Końskiej № 1.

MEBLE STYLOWE i nowoczesne
B-cia OLKIN.
Wielki wybór polecają
Wilno, ulica Niemiecka 3, telefon 362.

DRZEWO suche przewożone koleją i WĘGIEL
górnośląski
Po cenach konkurencyjnych poleca skład drzewa: «PŁOMIEŃ» Piwna 5.

LEKARZE
Dr. GINSBERG
Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe
Wileńska 3. 8—11 4—8, tel. 567. 53

Pokój do wynajęcia
duży, jasny, umeblowany ul. Wileńska 12-10 4455—50

Pokój do wynajęcia
duży, jasny, umeblowany ul. Wileńska 12-10 4455—50

Pokój do wynajęcia
duży, jasny, umeblowany ul. Wileńska 12-10 4455—50

Pokój do wynajęcia
duży, jasny, umeblowany ul. Wileńska 12-10 4455—50

Pokój do wynajęcia
duży, jasny, umeblowany ul. Wileńska 12-10 4455—50

Pokój do wynajęcia
duży, jasny, umeblowany ul. Wileńska 12-10 4455—50

Pokój do wynajęcia
duży, jasny, umeblowany ul. Wileńska 12-10 4455—50

ZAWIADOMIENIE.
Zawiadamiamy Szan. Klijeńców oraz P. P. Odsprzedawców, że wskutek nadszpiewanego popytu na nasz nowy trzylampowy odbiornik RD3 za 140 — zł.

Kursy kroju
i szycia M. Reckiewiczówny przeniesiono z ul. Zamkowej na ul. W. Pohulanek 16, in. 37.

LOKALE
Sklep o 2-ach pokojach do wynajęcia ul. Sw. Ignacego 14 róg Domini-kańskiej.

RÓŻNE
Spółdzielnia „SIEA”
Mickiewicza 11 telefon 15-74

ZGUBY
Zgub. dowód osobisty wyd. przez Starostwo Grodzkie w Wilnie na imię Mieczysława Edwarda zam. Mostowa 4 — unieważnia się. 4454—2

DRU KARNIA I INTROLIGATORNIA
„DZIENNIKA WILEŃSKIEGO”
WILNO, ul. Mostowa 14. Telefon 12-44.

ZAKOPANE.
Pensjonaty „LOTOS” — „KUBINÓWKA”, położone wśród ogrodów — ląk. Ceny niskie. 644—1